

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת פינחס

863 הגיליון השבועי לכל יהודי

י"ח בתמוז התשס"ג
(18.7.03)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

חב"ד

יש חדש

בציפייה למקדש

נכנסנו לימי בין המצרים, ייהפכו לשמחה, וזה הזמן להזכיר לציבור את קריאת הרבי מליובאוויטש להוסיף בימים אלה בלימוד התורה ובנתינת צדקה, ובמיוחד בלימוד ענייני המקדש — בתורה שבכתב (פרשיות תרומה, ויקהל-פקודי; יחזקאל פרקים מ-מג), בתורה שבעל-פה (מסכת מידות) ובהלכה (הלכות בית-הבחירה לרמב"ם). על-ידי לימוד זה נזכה שיתקיימו דברי המדרש: "לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה, ובשכר קרייתו, שיתעסקו לקרות בה, אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקים בבניין הבית".

ועידת המחנכים

מסתיימת והולכת ההרשמה לוועידה השנתית של המחנכים, שמארגן המרכז החינוכי-חסידותי של צעירי-אגודת-חב"ד. הוועידה תהיה א"ה בימים י"ב-י"ד במנחם-אב, בכפר-הנפש אלמוג, הנשקף לחופו הצפוני של ים-המלח. בוועידה ישתתפו מחנכים מחוגים שונים ויידונו בה נושאים מגוונים בחינוך ובהוראה. הרב **נפתלי רוט**, מנהל הוועידה, אומר כי המטרה השנה להגביר את המודעות למשמעות השליחות של כל המתעתד לשמש מורה ומשפיע. טלפון: 02-5385255.

אוטובוסים לקבר רחל

נוספו עוד חמישה מועדי נסיעה ביום של האוטובוס בקו ירושלים קבר רחל, ועכשיו הוא עושה את הדרך הלך וחוזר שמונה פעמים ביום. תגבורת הקו הוא לשלושה חודשי ניסיון, ועל-כן המארגנים קוראים לציבור לבוא ולנסוע, כדי להוכיח את נחיצות הקו. טל' 056-530537.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניו-יורק

8:06	7:19	7:26	7:17	7:25	7:09
צאת השבת	8:21	8:26	8:29	8:28	8:26

פרקי-אבות: פרק א

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

שחרור המחבלים: הכשל המוסרי

הניסיון לקשור את שחרור המחבלים להפסקת-אש' הוא בבחינת איבוד הצפון מבחינה מוסרית. וכי מישוהו רואה במחבלים חיילים שפעלו בשליחות לגיטימית של עמם?

המלחמה, שכן החיילים השבויים אינם בבחינת פושעים או עבריינים, אלא חייליה של מדינה שפעלו בשמה ובשליחותה. כאשר שתי המדינות היריבות מגיעות להסדר, אין סיבה שחייליהן יישארו בכלא (גם כאן יש יוצא מן הכלל, אם החיילים ביצעו פשעי מלחמה, שאז הם עתידים לעמוד לדין למרות ההסכמים בין המדינות).

אולם בעניין המחבלים, וכי מישוהו רואה בהם חיילים שפעלו בשליחות עמם? האם הרשות הפלסטינית מוכנה לקבל אחריות למעשיהם ולהודות שהיא שלחה אותם להתפוצץ באוטובוסים ובשווקים, ולרצוח אנשים, נשים וטף? אחת מהשתיות — אם תודה שהם שליחיה, בכך נהפכה היא עצמה לכנופיה טרוריסטית שדינה לעבור מן העולם; ואם תתנער מהם ותטען שהמחבלים פעלו שלא לפי הוראותיה, כיצד היא מעזה לתבוע לשחררם?!

הגלות הפנימית

יסוד המלחמה בטרור הוא שלילת הלגיטימציה שלו. הטרור איננו חלק מדרגי המאבק הלגיטימיות של עם או קבוצה אנושית כלשהי להשגת מטרותיה. מי שמשתמש בטרור, המכוון נגד אזרחים, הוציא את עצמו ממשפחת העמים בני-התרבות, וירד למדרגת תת-אדם. כללי-המשחק של העולם התרבותי אינם חלים עליו עוד, ומעתה מוכרזת עליו מלחמת-חורמה. עקרונות אלה הם העומדים מאחורי מלחמתו של העולם הנאור באפגניסטאן, בעיראק ובשאר משטרים תומכי טרור.

אם אנחנו מוכנים לשחרר טרוריסטים, בכך אנחנו פוגעים פגיעה אנושה בצדקת מאבקנו נגד הטרור. בעצם השחרור אנו מוכיחים, כי הטרוריסטים אינם פושעים נתעבים, אלא חיילים במסגרת מאבק לגיטימי, שבבוא ה'הודנה' עתידים להשתחרר. וכל זה הוא במישור המוסרי בלבד, בלי להביא בחשבון את הקרבות העתידיים של שילוח מחבלים מסוכנים לחופשי.

הוא שאמרנו, גלות. ולכן אנו מצפים לגאולה.

השבוע אנו מתחילים לציין את ימי בין-המצרים, ימי האבל על החורבן והגלות. יש סבורים שאלה ימי-ציון לאירועים היסטוריים, אי-שם לפני אלפי שנים, ולא היא — אלה ימי אבל על הגלות הקשה שאנו שרויים בה כאן ועכשיו, גלות הזועקת אלינו מכל צד ופינה.

הגלות הקשה מכול היא הפנימית, כשאדם שרוי בגלות בנפשו. כל-כולו אומר גלותיות, התרפסות, העדר שמץ של חירות עצמית. לצערנו ולדאבון ליבנו, הגלותיות הזאת ספוגה בחיים הציבוריים שלנו, עד שרבים בציבור כבר אינם מעלים בדעתם שאפשר גם אחרת, שאפשר להיות בני-חורין ולהתנהג כעם בריא ונורמלי.

אסירים או רוצחים?

הדוגמה המובהקת לכך היא הפרשה שניתן לה שם יפה ממכבסת המילים שלנו — שחרור אסירים. קודם-כול, לשם איפוס נכון של עולם המושגים, הבה נפנה מבט לעבר ידידתנו הגדולה, ארצות-הברית של אמריקה. כבר שמונה-עשרה שנים כלוא בה אסיר — יהונתן פולארד. זה **אסיר** — לא חלילה רוצח או טרוריסט. הוא הואשם שפעל בשירות מדינה אחרת והעביר לה חומר מסווג. והוא נמק בכלא וידידתנו הגדולה אינה מוכנה לשחררו. כי היא סבורה, עד כדי הגזמה קיצונית, שמי שפעל נגד מדינתו צריך לשאת את עונשו עד תום.

ואילו אצלנו מדובר ברוצחים נתעבים, במושעים שפלים, על-פי כל אמת-מידה. האסירים' האלה אחראים לטבח מאות נשים וילדים, קשישים ועוברי-אורח תמימים. אלפי פצועים עוברים סבל יום-יומי קשה מנשוא בגלל רצחנותם של אותם חלאות-אדם. חיילי צה"ל ואנשי השב"כ מסרו את נפשם כדי ללכודם ולהכניסם אל מאחורי סורג ובריח. איך עולה על הדעת לתבוע מאיתנו לשחררם?!

הניסיון לקשור את שחרור המחבלים להפסקת-אש' הוא בבחינת איבוד הצפון מבחינה מוסרית. אכן, בין צבאות מקובל שחרור שבויים בתום

מסירת-נפש שמביאה את הגאולה

שלמעלה מטעמים ונימוקים והסברים.

למעלה משיקולים

פינחס מייצג את מסירת-הנפש המוחלטת. הוא מסר את נפשו גם על דבר שעל-פי הדין לא היה חייב לעשותו. לו היה שואל בבית-דין, לא היו מורים לו לעשות את המעשה, שהרי הדין "קנאים פוגעים בו" הוא מסוג הדברים ש"אין מורין לו". אלא שאצל פינחס האירה נקודת מסירת-הנפש, שלמעלה מכל חשבונות ושיקולים, ולכן לא חיכה להוראות אלא מסר את נפשו ועשה את הדבר הראוי.

זה הקשר בין עניינו של פינחס לבין הגאולה: הגאולה העתידה תבוא דווקא על-ידי מסירת-נפש, שאינה מדודה על-פי חשבונות ושיקולים. זו העבודה הנדרשת מאיתנו בעמדתו בעקבתא דמשיחא, ערב הגאולה – למסור את עצמנו לגמרי לקב"ה ולמילוי רצונו, למעלה מכל חשבון והגבלה. כך נזכה ש"פינחס זה אליהו" יבוא ויבשר לנו על ביאת משיח-צדקנו בקרוב ממש.

(לקוטי שיחות כרך ד, עמ' 1071)

הארה מצומצמת ומוגבלת בלבד. לעומת זאת, בזמן הגאולה יאיר האור האלוקי עצמו, ללא צמצומים ולבושים.

גם בנפש האדם מתקיימות שתי הדרגות הכלליות הללו. יש הארה של הנפש כפי שהיא מצטמצמת ומתלבשת בכוחות מוגדרים, ויש עצם הנפש, כפי שהיא במלוא עוצמתה הבלתי-מוגבלת.

התמסרות אין-סופית

כל עוד מדובר בדרגות המצומצמות של הנפש, יש מקום לשיקולים לכאן ולכאן, וגם כאשר מתקבלת החלטה, עוצמתה תלויה במידת השכל או הרגש שגרמו לה. לא יכולה להיות כאן התמסרות בלתי-מוגבלת, מאחר שכוחות הנפש, שמהם נובעת החלטה זו, כל עצמם מדודים ומוגבלים.

לעומת זאת, כאשר באדם מתגלית עצם הנפש – היא באה לידי ביטוי בהתמסרות אין-סופית, נטולת גבולות. אנו מגדירים זאת מסירת-נפש, כי בעצם הנפש אין שיקולים לכאן ולכאן, אלא התמסרות מוחלטת,

פ רשת פינחס נפתחת בשכר שנתן הקב"ה לפינחס, ובהמשכה התורה דנה בסדרי חלוקתה של ארץ-ישראל, בהתמנותו של יהושע לרועה ישראל, המכניס את עם-ישראל לארץ-ישראל, ולאחר מכן בפרשת הקרבנות, שאת מקצתם אפשר היה לקיים רק לאחר הכניסה לארץ. נראה שיש קשר בין מעשהו של פינחס לשאר העניינים המסופרים בפרשה.

יתרה מזו: חז"ל אומרים, שאילו לא חטאו בני-ישראל, הייתה כניסתם הראשונה לארץ נהפכת לגאולה האמיתית והשלמה, ולא היו גולים ממנה עוד. נמצא אפוא שפרטי הכניסה לארץ דומים לגאולה העתידה. ואף עניין זה קשור לפינחס, שהרי אמרו חז"ל "פינחס זה אליהו", מבשר הגאולה.

בלי צמצומים

עיקר החידוש של זמן הגאולה, שאז יתקיים "ולא ייכנף עוד מורד", כלומר, שהקב"ה לא יתכסה עוד בלבושים ובהסתרים, אלא יאיר בגלוי. כיום מאיר האור האלוקי דרך לבושים ועל-ידי צמצומים, שגורמים להתגלות של

מן המעייין

נושא השבוע: קנאת-ה'

אמרת השבוע

להקריב במועדו

הצדיק רבי יעקב-משה מקומרנה נסתלק בהיותו בן שישים ושמונה בלבד. חתנו, רבי חיים-אליעזר ממונקאטש, הספידו וקרא עליו את הפסוק "את קרבני לחמי לאישי... תשמרו להקריב לי במועדו". והסביר:

"צדיק שמסיים את עבודתו בעולם ומסתלק הוא בבחינת קרבן עולה שמכפר על הדור, כמאמר 'מיכאל המלאך מקריב נשמותיהם של צדיקים על מזבח שברקיע'. אבל הפסוק מזהיר את בני-ישראל – 'תשמרו להקריב לי במועדו', שבני-ישראל יזהרו ש'קרבן' זה יהיה רק 'במועדו', כשהגיע הצדיק לגיל זקנה ושיבה, ולא שייספה בחצי ימיו, בעון הדור".

הקהל כולו געה בכבי, ורבי חיים-אליעזר קרא: "יהיו הדמעות האלה חשובות לפני הקב"ה כנסכים לעולה".

רמז לפרשת-החיים

אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש נכנס לבריתו של אברהם אבינו בפרשת פינחס, ופעם אחת התבטא ואמר, שרוב מאורעות חייו נרמזים בפרשה זו.

(ספר השיחות ת"ש)

למעלה מציווי

פינחס פעל על-פי ההלכה "הבוועל ארמית קנאים פוגעים בו". דין זה אינו בבחינת חיוב, שהרי ההלכה היא ש"הבא לימלך אין מורין לו". וכך גם הרבי הרי"צ מסר את נפשו על החזקת התורה והיהדות גם בדברים שאין אדם מצווה למסור את נפשו עליהם.

(לקוטי שיחות)

קנאות "בתוכם"

השבח הראשון שהתורה מונה בפינחס, שקנאותו הייתה "בתוכם", בתוך עם-ישראל. ככל שקנאותו של אדם אמיתית וכנה יותר, הוא נשאר "בתוכם", ואינו פורש אל מחוץ למחנה ובונה במה לעצמו.

(רבי פינחס מקורין)

ברכת השלום

"לכן אמור, הנני נותן לו את בריתי שלום" (במדבר כה, יב). לאחר שפינחס הראה גבורה גדולה כל-כך ומסירת-נפש למען ישראל ותורתו, הוא נזקק במיוחד לברכת השלום, שכן על-פירוב שכרם של אנשים כאלה הוא מחלוקת ורדיפות.

(רבי יונתן אייבשיץ)

המידה הנגדית

מכיוון שהייתה בפינחס מידה גדולה כל-כך של קנאות, היה צריך למידת השלום, משקל-נגד לקנאות, שהיא מידה שראוי להשתמש בה רק במקרים יוצאים מן הכלל.

(כתב סופר)

רפואה למכה

פרשת פינחס נקראת תמיד לקראת (או בתוך) ימי בין המצרים. בקריאה זו יש משום הקדמת רפואה למכה, שהרי נאמר במדרש "פינחס זה אליהו", מבשר הגאולה.

(הרבי מליובאוויטש)

מלך בגלות

החסיד הנווד הרב חיים-שאול ברוך, שעמד בראש ישיבת חב"ד בראשון-לציון, ביקש פעם אחת לעורר את תלמידיו לצלל את הזמן ולהרבות יגיעה ושקידה בלימוד התורה ובעבודת התפילה. שוחח עם התלמידים בלשונו הציריית המיוחדת ובתוך כך סיפר:

מעשה באחד מאדמו"רי פולין שנהג בכל מוצאי-שבת, בסעודת 'מלווה מלכה', לפנות אל חסידיו ולבקשם לספר סיפור כלשהו שאירע בעולם הגדול או ששמעו במקום מגוריהם. בתום כל סיפור וסיפור היה מפיץ מהעלילה הוראה כלשהי בעבודת הבורא.

פעם אחת, בסעודת 'מלווה מלכה', פתח אחד החסידים וסיפר:

מלך פלוני יצא יום אחד בלויית איש-אמונו הקרוב אליו למסע ציד ביער. תחילה התהלך המסע על מי-מנוחות, והמלך ומלווהו נתברכו במעשי ידיהם. אולם בחלוף כמה שעות התקדרו לפתע השמים ובתוך רגעים אחדים נתכסתה החמה ועלטה השתלטה על היער.

כעבור עוד כמה דקות הבריכו ברקים מסנוורים, הרעימו רעמים מתגלגלים וגשם זלעפות החל ניתן ארצה. נבהלו המלך ומלווהו. תחילה ניסו להסתתר תחת ענפי העצים, אולם אלה לא סיפקו להם הגנה ראויה והם נרטבו עד לשד עצמותיהם.

השניים החלו להסתובב ביער אנה ואנה, מנסים למצוא את הדרך החוצה. העלטה והגשם העז הגבילו מאוד את כושר ראייתם, וגם אחרי שעות רבות של הליכה לא מצאו את הנתיב הנכון. כמעט נואשו, כשפתאום הבחינו באור קלוש הנוצץ מרחוק. צעדו בעקבות האור והגיעו לבקתה קטנה וחריבה.

נקשו על דלת הבקתה, ואדם ששערך פרוץ, לבוש בלויי סחבות, פתח להם את הדלת. "מה רוצונכם?", שאל.

"להתארח בביתך, עד שתחלוף הסערה", השיבו השניים. הכניסם בעל הבקתה פנימה והתנצל לפניהם על שאינו יכול לארחם כראוי. "בעבר שימשה בקתה זו אכסניית-דרכים", סיפר, "אולם ברבות הזמן חדלו אורחים לפקוד אותה ואני פשטתי את הרגל. צר לי על כי אין ברשותי אלא עז חולבת אחת, ואם תרצו אוכל להשקותכם מחלבה".

שמחו המלך ומלווהו על ההזדמנות להשיב את נפשם במעט חלב טרי

"לרגע קטון עזבתיך"

תורת החסידות מרבה לעסוק בסוגיית הגלות והגאולה. היא קושרת בין הגלות הכללית, של עם-ישראל כולו, ובין הגלות הפרטית, של כל אחד ואחד מאיתנו, הגלות שבתוך נפשו. גם הגאולה הפרטית, כשאדם גואל את נפשו מכבלי הגוף והנפש הבהמית, נחשבת חלק מהעשייה להבאת הגאולה הכללית.

רבות עסקו גדולי החסידות בשאלה, למה הגלות הנוכחית ארוכה כל-כך. רבנו הזקן מסביר (לקוטי תורה מטות פו,א): הבית השני נחרב בגלל שנאת-חינם. לכן גלות זו, שהיא תיקון שנאת-חינם, נמשכת זמן רב. שכן שנאת-חינם אינה נחשבת בעיני האדם גרועה כל-כך, מפני שנדמה לו ששנאתו לחברו היא בגלל סיבה מוצדקת. צריכים זמן רב לבירור שנאה זו ולתיקונה. כמשל הפסולת הדקה, שכדי לבררה דרושה שהות רבה יותר מהפסולת הגסה, שינר לכול שפסולת היא.

הסבר נוסף מבאר רבנו הזקן (מאמרי אדמו"ר הזקן, הקצרים, עמ' תקלט): סיבת איחור הגלות היא — מחמת שעדיין לא נשלמו הבירורים, ובמשך הזמן חוטאים ישראל עוד, ועל-כן מתעכבת הגאולה וחוזרת ומתעכבת. לכן מצינו רמזים לזמנים רבים שהיו בבחינת 'קץ', ובכל-זאת לא זכינו שתבוא אז הגאולה.

הכן עצמך

גדולי החסידות דיברו רבות על הצורך להתכונן לקראת הגאולה הקרובה. אמר רבנו הזקן: אם אנחנו סובלים שנים רבות כל-כך מה"רגע קטון עזבתיך", מי יוכל לתאר את העילוי של ה"ברחמים גדולים אקבצך". אדמו"ר הרי"צ כותב (היום-יום יח בסיוון): "בזמן הזה דעקבתא דמשיחא ממש, חובה על כל יהודי לדרוש בטובת זולתו, בין זקן בין צעיר, ולעוררו לתשובה, למען שלא ייצא חס-ושלום מכלל ישראל שיזכו, בעזרת השם יתברך, לגאולה שלמה".

ועוד אמר (ספר השיחות תשי"ב עמ' 85): בספרים מבואר, שהעונש הגדול ביותר בגיהנום הוא — הבושה. כך גם כשיבוא משיח, תהיה בושה גדולה מאוד מהעדר העבודה עכשיו. אמנם גם אחרי ביאת המשיח תהיה עבודה, אבל תשובה, תיקון על העבר — לא יהיה שייך אז.

בעיצומה של מלחמת-העולם השנייה כתב כ"ק אדמו"ר הרי"צ: "העת הזאת היא מועד הגאולה על-ידי משיח-צדקנו, והייסורים הבאים עלינו — תבלי משיח הם. שובה ישראל עד ה' אלקיך, והכן את עצמך ואת בני-ביתך לקבל פני משיח-צדקנו, הבא בקרוב ממש" (היום-יום טו בטבת).

מסופר כי חסיד אחד התאונן לפני אדמו"ר ה'צמח-צדק' על מצבו הרוחני, ושאל: "במה נלך לקבל את פני משיח-צדקנו?". אמר לו הרבי: "אין מה לפחד. רבי עקיבא לא ילך לקראת משיח בלי ציפורניו". היו הדברים סתומים בעיני החסיד, ושאל את זקני החסידים. פירשו החסידים, שגם אם אותו חסיד הוא בבחינת 'ציפורניים' מנשמתו של רבי עקיבא, הרי כשרבי עקיבא ילך לקבלת פני משיח, הוא ילך בכל ציור הקומה שלו, וממילא ייטול עמו גם את החסיד.

נקום בבוקר ונשמע שמשיח בא

פעם אחת עמדו כמה יהודים ליד חדרו של כ"ק הרבי מליובאוויטש, ודיברו על ביאת המשיח, באיזה אופן תהיה. בתוך כך יצא הרבי מחדרו, פתאום, בלי שהיו מוכנים לכך, והפטיר: "כך הוא יבוא!..."

כשהתחוללה המהפכה ברוסיה, בשנת תרע"ז, אמר המשפיע ר' שמואל גרונום: אם דבר גדול כזה נעשה לעינינו, שהשליכו את הצאר הצורך ניקולאי מכיסאו הרם, הלא ודאי יכול להיות שנקום בוקר אחד ונקרא בעיתונים שמשיח-צדקנו בא!

מלמד חסידי אחד למד עם תלמידיו את דברי הגמרא "יהא מונח עד שיבוא אליהו". שאל אחד התלמידים: הלא אליהו הוא עד אחד? השיב המלמד: כשאלהו יבוא, תאיר האמת בעולם, ומי שטוען עכשיו טענת-שקר, יצעק שהאמת עם בעל-דינו.

הפציעה מבעד לצמרות עצי היער הגבוהים. ביקשו המלך ומלווהו מבעל הבקתה להדריכם אל היציאה מן היער. לאחר שעשה כן נפרדו ממנו במילות תודה נרגשות. כעבור שעה קלה היו

וחם. לאחר מכן הציע להם לישון על מזרני קש קשים. המלך ומלווהו, שהיו תשושים מכל שעבר עליהם, לא היו בררנים ומד שקעו בשינה עמוקה ומתוקה. למחרת חדלו הגשמים והשמש

השניים בדרכם לעבר ארמון המלוכה. חלפו כמה ימים והנה כרכרה הדורה נעצרה ליד הבקתה העלובה ביער. מן הכרכרה ירד איש לבוש בגדי-שרד, שנקש על דלת הבקתה והזמין את בעליה לארמון המלך. לנוכח ההזמנה הבלתי-צפויה נחרד ליבו של איש-היער. "מי יודע במה חטאתי ומה יגזור עליי המלך", חשב לעצמו.

כשהגיע בעל הבקתה אל הארמון הוכנס פנימה והמלך קידמו במאור-פנים ובחיבה מופגנת. "האם לא תכירני?!", שאל המלך, "הלא אני הוא אחד משני האנשים שהענקת להם, בטובך, מחסה בבקתתך, לפני כמה ימים?!". בתוך כך נכנסו פנימה חייטים שהתאימו לאיש-היער בגדים חדשים ומפוארים. העניק לו המלך כסף רב ומתנות וגם בית חדש ורחבי-ידיים לא-הרחק מהארמון.

עד כאן הסיפור שסיפר החסיד. החסידים סביב השולחן המתינו עתה למוצא פי הרבי.

לאחר רגע קצר של שתיקה, פתח הרבי ואמר: "כעת הבה נתאר לעצמנו פגישה דמיונית בין איש היער לבין אחד מחבריו. 'כיצד זה נתעשרת פתאום?', יתמה החבר. 'השקיתי את המלך חלב עיזים והשכבתי אותו לישון על מזון קש', יענה לו איש הבקתה.

"ומה חושבים אתם? אם יקבל החבר את הדברים כפשוטם וילך לארמון המלוכה, בידו האחת כד מלא חלב עיזים טרי ובידו האחרת מזון קש — האם גם הוא יזכה בגדים ובמתנות? ודאי שלא. הוא אף יסכן את נפשו, בעוון ביזוי כבוד המלך!."

לאחר אנתחתה קלה הטעים הרבי ואמר: "אלא מה? כאשר היה המלך במצוקה, הרחק מארמונו ובמצב ביש של גלות — גם כוס חלב עיזים ומצע קש עלוב השיבו את רוחו ושימחו את ליבו. אך כאשר המלך שוב בהיכלו — הרי גם כלי כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות לא יספיקו לו ולא ישיבנו את נפשו".

"אי! אי! יהודים", קרא לפתע הרבי בקול גדול, "כל עוד שכינתא בגלותא ו'בכל צרתם לו צר', גם 'עבודה' מועטת, שהיא בבחינת חלב עיזים ומצע קש — ערבה היא לפני הבורא יתברך, ועושר רב שמור לעושיה. אולם בעוד זמן קט, כשתבוא הגאולה והישיבה תתנער מעפרה ותשוב למקומה ולכבוד — כל שנטרח ונעמול, אפילו הדרגות הנראות לנו כיום נעלות ונשגבות ביותר, לא יספיקו לנו!".

סיים הרב חיים-שאול ברוך ואמר לתלמידיו: "נו, ילדים, האפט אריני! חאפט אריני! (=הזדרזו וחספו!) בטרם נאחר את המועד".

חמש הדקות הקריטיות של 'הצלה'

מהקהילה החרדית בניו-יורק. "זה תפקיד תובעני מאוד", מסביר גרינוולד. "ארבע לפנות בוקר, בחוץ ייתכנו כפור-אימים וסופת שלגים, אך המתנדבים מזנקים מהמיטות עם הישמע הצפוף. ליל שבת, גביע היין ביד, עוד רגע יסבו הכול לסעודת השבת – ופתאום צריך לעזוב הכול ולרוץ בעוד ציוד החייאה כבד על הגב. בפורים האחרון, למשל, במקום לסעוד סעודת פורים בחיק המשפחה ולשלוח מנות לקרובים ולחברים, התרוצצתי מאירוע לאירוע."

16 אופנועים

ארגון 'הצלה' כפוף למד"א ונחשב זרוע שלו. "הרעיון הוא להגיע אל החולה או הפצוע בדקות הראשונות, שהן הקריטיות ביותר במקרים של התקף-לב, חנק, אבדן דם ועוד", אומר גרינוולד. בגלל ריבוי המתנדבים ופיזורם המרבי, הם מקדימים על-פירוב את נהגי האמבולנסים. לא-מכבר רכש הארגון שישה עשר אופנועים, כדי להגיע ביתר מהירות למקום האירוע.

"הרעיון הוא להציל חיים, וכשמצליחים בכך, אין סיפוק גדול יותר. כשאני רואה ילד שבלע גולה, ואני חילצתי אותה מגרונו והצלתיו מחנק ודאי, ועכשיו הוא הולך ברחוב ומחייך, אני מבין בדרך שאין טובה ממנה את הנאמר 'כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא'", אומר גרינוולד.

גרינוולד: "הכול כדאי כשכיל חיך של ילד"

הארץ, פועלים בהם. "אנחנו כוח הסיירת של מד"א", אומר ר' דוד גרינוולד, יו"ר 'הצלה' בירושלים, שבו (בירושלים בלבד) כשלוש-מאות מתנדבים. הם אברכים – תלמידי 'כוללים', אנשי-עסקים עצמאיים ושכירים – הקשובים עשרים וארבע שעות לזימונית.

לעזוב הכול ולרוץ

את 'הצלה' הקימה בארץ לפני כחמש-עשרה שנה קבוצת אברכים מירושלים, שייבאו את הרעיון

ביום שישי האחרון, סמוך לכניסת השבת, צפצפה הזימונית של אילן מעודה מראש-העין. הוא זינק לרכבו ושעט למקום התאונה שהופיע על הצג. הדיווח דיבר על תאונה רבת-נפגעים בכניסה לעיר אלעד. כמתנדב מנוסה בארגון 'הצלה' כבר עשה זאת אילן איך-ספור פעמים. בכמה מקרים אף הציל חיים בזכות המהירות שבה הגיע למקום והעזרה הראשונה שהושיט בזמן-אמת.

אלא שהמקרה הזה היה שונה, שונה מאוד. כשהגיע אילן למקום התאונה, גילה למרבה הזוועה באחת משלוש המכוניות המעורבות בתאונה את בני-משפחתו, שנסעו מראש-העין לעשות את השבת בבית אחותו, ותושבת אלעד. אביו, ר' עובדיה מעודה, איש חינוך ומרביץ תורה לרבים, נפצע אנושות. מתנדבים אחרים של 'הצלה' טיפלו בו. אילן התרכז בטיפול באימו, שנפצעה קשה, ובאחייניתו בת החמש, מנתניה, שנפגעה קשה מאוד (ישלח להן ה' – ולכל יתר הפצועים – רפואה שלמה במהרה).

הסיירת של מד"א

מהאם והאחיינית עבר אילן ליתר הפצועים, שלושה-עשר במספר. הוא וחבריו ב'הצלה' טיפלו בהם עד פינויים באמבולנסים של מד"א למרכז הרפואי ביילינסון. "נדהמנו מקור-הרוח שהפגין ומהדרך המקצועית שטיפל בפצועים", סיפרו לאחר מכן חבריו של אילן. רק כעבור זמן, כשנתבשר אילן על פטירת אביו, נשבר ופרץ בבכי.

הטרגדיה ביום שישי, ליד אלעד, זכתה לתשומת-לב מיוחדת בגלל נגיעתה האישית למטפל המתנדב, אך ביסודה אין היא שונה ממקרים אחרים – מאות ואלפים – שאנשי ארגון 'הצלה', הפרוסים בכל

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שילוח הקן

שאלה: מצאנו במרפסת ציפור דוגרת על ביצים או גוזלים. האם מצוות שילוח הקן חלה עלינו?

תשובה: נצטוונו בתורה: "כי יקרא קן ציפור לפניך... שלח תשלח את האם, ואת הבנים תיקח לך". יש כאן מצוות-עשה, שלרובנו לא נקרית הזדמנות לקיימה. תנאי לקיום המצווה, שהקן יהיה הפקר, כפי שנאמר (דברים כב), "כי יקרא", ודרשו חז"ל "פרט למזומן". כאשר הקן נמצא בבית או בחצר פרטית, הוא לאו-כורה 'קנוי' לבעלי הבית או החצר. על-פי הנפסק בשולחן-ערוך, אם מאז הטלת הביצים עזבה האם פעם אחת את הקן, קנתה ה'חצר' (המרפסת) את הביצים או הגוזלים.

אחד הפתרונות לכך הוא, שכאשר מבחינים בציפור המתחילה לבנות את הקן מכוונים מראש שלא לזכות בביצים, ואז אין החצר קונה. נוסף על כך הועלתה סברה, שבמצאויות ימינו, שרוב בני-האדם אינם מעוניינים כלל בביצי-ציפורים, נח נשבות מראש הפקר לכול, והחצר

אינה קונה אותן כלל. ולפי זה, גם אם פרח האם ולא כיוונו מאומה, אפשר לשלח. וכן נכון לעשות.

כיצד משלחים? קודם-כול יש לוודא שמשלחים את האם ולא את האב (במיני ציפורים שגם הזכר דוגר). לוקחים את האם, ובלקחה מכוונים שאין רוצים לזכות בה אלא כדי לקיים מצוות שילוח, ומשלחים אותה "עד שתצא מתחת ידו". לאחר מכן יש לכוון לזכות בגוזלים, כדי לקיים בזה "ואת הבנים תיקח לך". ואז כשתחזור הציפור, לא תהיה עוד חובת שילוח (עד להטלה חדשה, כמובן). משמעות המצווה על-פי הרמב"ם היא, שלא תצטער האם בראותה את לקיחת הבנים. על-פי הרמב"ן ואחרים – שלא לנהוג אכזריות לקחת את האם וגוזליה, אלא להשאיר את האם, שתוכל להעמיד עוד צאצאים. על-פי הזוהר הכונה היא – שעל-ידי צער האם והבנים, הקב"ה מתעורר ברחמים על בני-ישראל שבגלות.

מקורות: ראב"ע, רמב"ן וספרנו ע"ה"ט (שם). חולין קלט"ב, שו"ע יו"ד סי' רצב ונו"כ, פתחי תשובה וערוך השולחן. זוהר ח"ב ז"ב. תקו"ז תיקון ו, דף כנ"א. וראה פסחים ו, ב. זוהר לרב זלמן-חמיה גולדברג מירושלים

המקום יודאיקה שלך
 לתשמישי-קדושה ומוצרי יהדות משלוחים לכל רחבי הארץ והעולם

תפילין * מזוזות * ספרי-קודש * כלי כסף * קלטות וידאו חינוכיות ותקליטורי מחשב * משחקים חינוכיים

הזמנות טלפונית מתקבלות בין השעות 18:00-10:00 ונשלחות באותו יום

טל' 03-9606120

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ללא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 03-9606120

